

خلیج فارس

PERSIAN GULF

آمریکا جنگ بین قطر و عربستان سعودی را شعله‌ور کرد

عبدالباقی عطوان: اگر جنگ رسانه‌ای میان دوحه و ریاض بر سر اظهارات منسوب به امیر قطر تا رویارویی نظامی پیش برود، چه کسی در جبهه دفاع از قطر خواهد ایستاد؟ آنچه باعث می‌شود چنین احتمالی را بعید ندانیم، ۳ رخداد مهم بین ۲ طرف در ۲۰ سال گذشته است؛ اول: جنگ «خفوس» بین عربستان و قطر در سال ۱۹۹۲ که بر سر اختلاف مرزی بین ۲ کشور زمانی شعله‌ور شد که نیروهای سعودی به گارد مرزی پلیس قطر حمله کردند که در جریان آن یک افسر سعودی و ۲ سرباز قطری کشته شدند. دوم: تلاش موفقیت‌آمیز کودتای سفید به رهبری شیخ حمد بن خلیفه، ولیعهد وقت قطر علیه پدرش، زمانی که وی ژوئن سال ۱۹۹۵ در سفری رسمی عازم قاهره شده بود. این کودتا که با حمایت آمریکا همراه بود و از سوی آن به رسمیت شناخته شد، نگرانی سایر کشورهای عرب خلیج فارس را به دنبال داشت. سوم: دخالت نظامی تحت حمایت عربستان، امارات، بحرین و مصر در فوریه ۱۹۹۶ برای سرنگونی حمد بن خلیفه، امیر سابق قطر و بازگرداندن پدرش به قدرت که در هتلی در ابوظبی اقامت داشت. این دخالت موفقیت‌آمیز نبود و تنش در روابط بین عربستان و قطر را به دنبال داشت. بر این اساس به نظر می‌رسد قطر ۳ گزینه اصلی برای رویه‌رو شدن با این بحران رو به وخامت دارد؛ اول: تمام شروط محور چهارجانبه شامل عربستان، امارات، مصر و بحرین را بپذیرد که مهم‌ترین آن قطع روابط با ایران و سپس جنبش اخوان المسلمین و نیز توقف تمام اشکال حمایت از این جنبش است. همچنین قطر در مرحله بعد تمام مسئولان جنبش حماس و پیش از همه خالد مشعل را از دوحه بیرون و هرگونه حمایت مالی و سیاسی از حماس را متوقف کند. دوم: پیوستن به محور ایرانی-عراقی-سوری در واکنش به حمله محور چهارجانبه. احتمال دارد ترکیه در این باره نقش مهمی ایفا کند بویژه اینکه قطر و ترکیه معاهده دفاعی مشترک دارند و ترکیه در نزدیکی دوحه یک پایگاه نظامی دارد. باید در نظر داشت که رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه نیز از دولت ترامپ ناراضی است زیرا از سوی واشنگتن مورد اهانت قرار گرفته و خواستهای مبنی بر تحویل دادن فتح‌الله گولن، متهم به طراحی کودتا در ترکیه را رد کرده و کردها را بر محور راهبردی خود ترجیح داده و علاوه بر این به حمایت مالی و تسلیحاتی از آنان ادامه داده است. در این میان بعید نیست اردوغان سیاستها و ائتلافهایش را در سوریه تغییر دهد و قطر را به سمت خود بکشد. سوم: امیر قطر مستقیم با یک چک ۲۰۰ میلیارد دلاری که به بیشتر راهی آمریکا شود، همان کاری که محمد بن سلمان، جانشین ولیعهد سعودی انجام داد و با این کار بهایی را که ترامپ برای حمایت از کشورهای عرب خلیج فارس درخواست کرده بود، چه به شکل معاملات تسلیحاتی یا سرمایه‌گذاری پرداخت. نکته قابل توجه اینکه در ماه اگوست ۲۰۱۳ جرمی کلاو، رئیس واحد بحران راهبردی وزارت خارجه آمریکا در زمان هیلاری کلینتون، مقاله‌ای را در مجله فارین پالیسی منتشر و در آن از سیاست چندجانبه قطر بویژه حمایت از تروریسم و گروه‌های تروریستی ابراز ناراضی کرد و گفت واشنگتن می‌تواند در چند جبهه آن را مجازات کند که عبارتند از: اول: گشودن پرونده حقوق کارکنان خارجی در قطر که در پروژه‌های زیرساختی مربوط به مقدمات برگزاری جام جهانی ۲۰۲۲ کار می‌کنند و در این باره به موضوع پرداخت رشوه برای برگزاری این مسابقات در دوحه بپردازد. دوم: گشودن پرونده حمایت قطر از گروه‌های احیای اختلاف عربستان و قطر و مطرح کردن مجدد مسائلی مانند پرونده الجزیره و اختلافات مرزی و تاریخی (این گزینه در سال ۲۰۱۴ در جریان بحران بیرون راندن سفیران به اجرا درآمد و اکنون نیز در حال اجراء است). چهارم: حمایت از جریان دوم خاندان آل ثانی که جریان کنونی تقریباً نیم قرن پیش قدرت را از دست آن خارج کرد و میزبانی از سران آن در واشنگتن و تأمین حمایت رسانه‌ای و منطقه‌ای از آنان برای بازگشت به قدرت. ۳ هدف نخست تا حدودی در حال اجراء است. البته یک مورد دیگر را که این روزها زیاد مطرح می‌شود، می‌توان به موارد بالا اضافه کرد و آن انتقال پایگاه العدید و السیلیه آمریکا از قطر به یک کشور عربی دیگر در خلیج فارس است که اکنون نام عربستان و امارات به عنوان میزبان جدید آن مطرح است.

فرانسه برای نخستین بار به دخالت نظامیانش در سوریه اعتراف کرد

تبانی آمریکا با داعش در رقه

بازل

آغاز فاز نهایی عملیات موصل

نیروهای مشترک عراق در راستای بازپس‌گیری آخرین مقرهای داعش در بخش قدیمی موصل، شنبه یورش به ۳ محله در بخش قدیمی موصل را آغاز کردند. این نیروها حملات خود را در محورهای جنوبی و شمالی بخش قدیمی موصل با موشک‌های گراد و آتش توپخانه آغاز کرده و پایگاه‌های داعش و استحکامات این گروه تروریستی را در باب الطوب، باب جدید، الفاروق و الزنجیلی هدف قرار دادند. به گفته فرمانده پلیس عراق، این بمباران زمینه لازم برای آغاز عملیات گسترده برای بازپس‌گیری بخش قدیمی موصل و محله الزنجیلی آخرین پایگاه‌های داعش در موصل از داعش را فراهم می‌کند.

همراه با حمله مستقیم ارتش آمریکا به نیروهای مردمی سوریه که در حال جنگ با داعش هستند و چتر حمایتی نظامیان آمریکا و انگلیس بر سر تروریست‌های ارتش آزاد مستقر در مرز جنوبی سوریه با اردن، رنگ خطری جدی مبنی بر تحولات نگران‌کننده در سوریه خواهد بود. در همین راستا معاون اول رئیس کمیته دفاع و امنیت پارلمان سوریه نسبت به تصمیم ناتو برای پیوستن رسمی به ائتلاف بین‌المللی ضد داعش در خاورمیانه در قالب عملیات اطلاعاتی و پشتیبانی خبر داد. این موضوع

هر ثانیه یک نفر آواره می‌شود

در سال ۲۰۱۶ در هر ثانیه یک نفر به دلیل درگیری یا فجاج طبیعی آواره شده و این رقم در سال جاری افزایش خواهد یافت. به گزارش رویترز، به نقل از مرکز نظارت بر آوارگان داخلی تحت پوشش شورای پناهجویان نروژ، حدود ۷ میلیون تن که اکثر آنها ساکنان صحرای آفریقا و خاورمیانه بوده‌اند در سال گذشته میلادی به دلیل درگیری‌ها در کشورهای مبدأ آواره شده‌اند. همچنین از مجموع ۲۱ میلیون فردی که در سال ۲۰۱۶ آوارگی را تجربه کرده‌اند، ۲۴ میلیون تن اکثر از ساکنان آسیا به دلیل فجاج طبیعی چون توفان، سیل و آتش‌سوزی‌های

گسترده مجبور به ترک کشورهای خود شده‌اند. برخلاف پناهجویان که به دنبال پناهندگی در سایر کشورها هستند افرادی که در داخل کشور خود بی‌خانمان می‌شوند نمی‌توانند مورد حمایت بین‌المللی قرار بگیرند. در حالی که به نظر می‌رسد کشورهای جنگ‌زده مثل عراق و سوریه بیشترین تعداد آوارگان را به خود اختصاص داده باشند اما در حقیقت چین و فیلیپین در این زمینه سرآمد بوده‌اند. سال پیش حدود ۷ میلیون چینی، ۶ میلیون فیلیپینی و ۲/۵ میلیون هندی به دلیل فجاج طبیعی مجبور به ترک خانه‌های خود شدند.

نظامیان رژیم آل‌سعود پس از گذشت ۱۸ روز از محاصره اهالی بی‌دفاع شهر العوامیه در شرق این کشور، برای سرکوب و قتل‌عام مردم از سلاح سنگین و مهمات ممنوعه استفاده می‌کنند. گزارش‌ها حاکی است رژیم سعودی با امضای قراردادهای تسلیحاتی متعدد با کشورهای مختلف، بر شدت توحش و حملات خشونت‌بار در شهر شیعه‌نشین العوامیه افزوده است. آخرین این قراردادهای در جریان سفر دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا به ریاض امضا شده است. علاوه بر سلاح‌های آمریکایی، نظامیان سعودی در این سرکوب از سلاح‌های بلژیکی و برخی تسلیحات که از بوسنی و هرزگوین وارد شده نیز استفاده می‌کنند. برخی منابع آگاه به شبکه خبری نبا (وابسته به معارضان عربستانی) اعلام کردند نیروهای امنیتی در العوامیه از سلاح‌های ساخت شرکت بلژیکی

جهان‌نما

انتفاضة رمضان بحرین

روسیه در ناتو، پیوستن این اتحادیه نظامی به ائتلاف به‌اصطلاح ضد داعش را در مبارزه با تروریسم بی‌فایده خواند، چرا که «قبل از آن همه کشورهای عضو ناتو عضو همین ائتلاف بودند».

تکاپوی آمریکا و متحدانش برای لشکرکشی به شرق سوریه در حالی است که نیروهای متحد نظام دمشق ظرف روزهای اخیر پیشروی‌های چشمگیری در مناطق بادیه و بیابان‌های بین عراق و سوریه داشته‌اند.

در عین حال منبعی آگاه در وزارت دفاع روسیه تبانی آمریکا و نیروهای تحت حمایتش با گروه داعش در مناطق پیرامون رقه را فاش کرد. به گفته این منبع آگاه، بر اساس توافقنامه‌ای میان نیروهای کرد دموکراتیک شمال شرق سوریه و داعشی‌های رقه، یک راهروی جنوبی بی‌خطر برای کردها به سوی رقه در نظر گرفته خواهد شد و در عوض داعشی‌ها در تبانی با ائتلاف آمریکایی با چراغ سبز نیروهای کرد بدون دردسر به سمت تدمر یا پالمیرا در مرکز سوریه حرکت خواهند کرد. با لو رفتن این توطئه، ارتش سوریه و متحدانش در حال انجام اقداماتی برای جلوگیری خروج داعشیان از رقه به سمت پالمیرا هستند. در آخرین پیشروی‌های ارتش و متحدان در دشت المسکنه در غرب رقه و شرق استان حماه، نیروهای سوری خطوط دفاعی قدرتمند داعش در محور خصاص به اثری را با دور زدن دریاچه جبول شکستند. از طرف دیگر سخنگوی وزارت خارجه روسیه، تهدیدات آنکارا و درگیری‌های مابین گروه‌های مسلح معارض مورد حمایت ترکیه با کردها را عامل تشدید احتمالی وضعیت جنگی در شمال سوریه دانست. ماریا زاخاروا همچنین با محکوم کردن حمله هوایی آمریکایی‌ها به نیروهای سوریه در نزدیکی مرز التفف، این حمله را اخلاق آشکار حقوق بین‌الملل دانسته و ادعاهای آمریکا مبنی بر مبارزه با تروریسم را به سخره گرفت.

حمله ارتش مصر به لیبی

پادگان‌های تروریست‌ها را در هر نقطه داده است. ■ **قرار عناصر قذافی از زندان**

در پی حمله یکی از گروه‌های مسلح لیبی به زندان الهضبه در طرابلس، پایتخت این کشور، نیروهای تأمین‌کننده امنیت زندان مجبور به عقب‌نشینی شدند تا این زندان به دست مهاجمان سقوط کند. این زندان میزبان شماری از سران رژیم معمر قذافی، دیکتاتور معوم لیبی است که از میان آنان می‌توان به ساعدی قذافی، پسر او، عبدالله سنوسی رئیس دستگاه اطلاعاتی قذافی و بنیادی محمودی آخرین نخست‌وزیر دوران قذافی اشاره کرد.

نوزدهمین روز تجاوز نظامیان سعودی به العوامیه شیعیان عربستانی با سلاح‌های ممنوعه سرکوب می‌شوند

نظر می‌رسد این گلوله‌ها برای سلاح غیرقانونی و ممنوعه «IM۲ برونینگ» مورد استفاده قرار گرفته است. طبق این گزارش، عوامل سرکوبگر سعودی روز گذشته در یورش نظامی خود به العوامیه، خانه‌ها را به آتش کشیده و وسایل و اثاث موجود در آنها را از بین بردند که در پی آن شماری از مردم بی‌دفاع مجروح شدند. تعدادی از شهروندان از ابتدای یورش نظامیان سعودی تاکنون ناپدید شده‌اند.

مردم بحرین، در نخستین روز ماه مبارک رمضان به نشانه دفاع از آیت‌الله عیسی قاسم، رهبر معنوی انقلاب این جزیره و اعلام وفاداری به شهدای میدان الفدا نظارات کردند. نیروهای امنیتی بحرین چند روز پیش با یورش به منطقه محاصره شده الدراز، محل سکونت آیت‌الله عیسی قاسم، حدود ۳۰۰ نفر را بازداشت و ده‌ها نفر را زخمی و ۶ نفر را به شهادت رساندند. طبق اطلاعات ویژه‌ای که در اختیار شبکه تلویزیونی اللؤلؤ قرار گرفته است رژیم آل خلیفه پس از به شهادت رساندن تعدادی از تجمع‌کنندگان در میدان الفدا در منطقه الدراز در نزدیکی منزل آیت‌الله عیسی قاسم، رهبر شیعیان بحرین، پیکرهای این شهدا را بدون حضور خانواده‌های‌شان دفن کرد. خانواده‌های شهدای میدان الفدا در منطقه الدراز نیز در واکنش به دفن این شهدا بدون حضور‌شان این اقدام آل خلیفه را جنایتی جدید توصیف کردند. علمای بحرین نیز با انتشار بیانیه‌ای خطاب به مردم بحرین انتفاضة رمضان را چنین ستودند: شما ادامه‌دهنده راه شهدا هستید و بر خون پاک این شهدا تکیه داده‌اید، این مسیر باید ادامه یابد و شما ادامه‌دهندگان آن هستید. نبرد برای دفاع از دین هنوز تمام نشده و این اول راه است، دین و میهن به امان شما نیاز دارد پس به یاری خدا به راهی که به آن تعهد دار، ادامه دهید. علمای بحرین در ادامه خطاب به رژیم آل خلیفه تأکید کردند: به دشمنی‌های خود ادامه دهید به خدا قسم هرگز نمی‌توانید ما را نابود کنید. مردم بحرین تاریخ مجازات و حسابرسی با شما دارند که هرگز از بین نخواهد رفت.

چهار گوشه

NEWS

ترامپ افطار نمی‌دهد

وزیر خارجه آمریکا سنت ۲۰ ساله وزارت خارجه در میزبانی مراسم افطار از مسلمانان را شکست و اعلام کرد اسمال وزارت خارجه آمریکا مراسم افطار و مراسم جشنی برای عید فطر نخواهد داشت. از سال ۱۹۹۹ وزرای خارجه آمریکا از احزاب جمهوری‌خواه و دموکرات در ماه مبارک رمضان افطاری داده‌اند یا میزبان جشن‌های عید فطر در وزارت خارجه بوده‌اند. براساس درخواست دفتر مذاهب و امور جهانی، وزارت خارجه که عمدتاً چنین مراسمی را ترتیب می‌دهد به رگس تیلسون پیشنهاد داد تا میزبان جشن عید فطر باشد ولی وی رد کرد.

اسرائیل به خواست اسرای فلسطینی‌تن داد

مسئولان رژیم صهیونیستی بالاخره مجبور شدند به خواسته‌های انسانی اسیران فلسطینی‌تن دهند. طبق این گزارش، اسیران فلسطینی که از بیش از ۴۰ روز پیش در زندان‌های رژیم صهیونیستی اعتصاب غذا کرده بودند، بعد از دستیابی به توافقی با مدیریت زندان‌های این رژیم برای تحقق خواسته‌های انسانی خود، اعتصاب غذای‌شان را به حالت تعلیق درآوردند. اسیران فلسطینی از ۱۷ آوریل گذشته اعتصاب غذای خود را در زندان‌های رژیم صهیونیستی آغاز کردند.

ادامه تحریم‌های آمریکا علیه روسیه

یک منبع در کاخ سفید اعلام کرد، رئیس‌جمهور آمریکا نه تنها قصد ندارد از تحریم‌ها علیه روسیه بکاهد حتی ممکن است به آنها بیفزاید. طبق این گزارش، پس از دیدار وزرای خارجه روسیه و آمریکا در دهم مه در واشنگتن اعلام شد تحریم‌ها تا زمانی که مسکو به اقداماتی که باعث پیدایش آنها شده ادامه دهد، پابرجا می‌ماند.

انفجار مرگبار در شرق افغانستان

در نخستین روز ماه مبارک رمضان، تروریست‌ها با انجام عملیاتی خونین در شرق افغانستان شهروندان این کشور را به خاک و خون کشیدند. وزارت کشور افغانستان اعلام کرد در حمله انتحاری روز شنبه به شرق افغانستان ۱۸ نفر کشته شدند. سخنگوی وزارت کشور افغانستان اعلام کرد، در این حمله تروریستی یک انتحارکننده خودروی بمب‌گذاری شده را در ایستگاه اتوبوس نیروهای امنیتی در خوست منفجر کرد. شماری از قربانیان این حمله تروریستی از شهروندان هستند. در این انفجار ۶ نفر از جمله ۲ کودک مجروح شدند.

رهبر قیام مسلحانه کشمیر کشته شد

احمد بت، رهبر گروه حزب‌المجاهدین که به جای برهان واتی، سرپرستی جنبش آزادی‌خواه این منطقه را به عهده گرفته بود به ضرب گلوله نیروهای هندی کشته شد. به گزارش دیلی پست پاکستان، نیروهای هندی محل سکونت احمد بت را محاصره و بعد از درگیری مسلحانه وی را کشتند. بعد از کشته شدن احمد بت مردم سراسر کشمیر با برپایی تظاهرات در نقاط مختلف از «باره مولا» و «پلوانمه» با نیروهای ارتش هند درگیر شدند. برهان واتی نماد مقاومت کشمیری‌ها بود و دور جدید قیام‌های مردم این سرزمین بعد از کشته شدن وی آغاز شد.

داماد ترامپ زیر ذره‌بین افبی‌آی

رسانه‌های آمریکایی با استناد به اظهارات مقام‌های دولت آمریکا که از بیان نام‌شان خودداری شده، خبری منتشر کرده‌اند: پای جرد کوشنر، داماد و مشاور ترامپ نیز به پرونده پلیس فدرال آمریکا (افبی‌آی) درباره مداخله احتمالی روسیه در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا باز شده است. بازرسان بر این گمانند که کوشنر اطلاعاتی در خور اهمیت در اختیار دارد.

هشدار حماس به رژیم صهیونیستی

جنبش حماس به رژیم صهیونیستی درباره تنگ‌تر کردن حلقه محاصره نوار غزه از طریق کاهش برق ارسالی به این منطقه هشدار داد. این جنبش در بیانیه‌ای تأکید کرد: ما دشمن صهیونیستی را از ادامه سیاست محاصره نوار غزه برحز می‌داریم و به این رژیم نسبت به عواقب و پیامدهای کاهش برق ارسالی به غزه هشدار می‌دهیم. مسئول هماهنگی امور دولت صهیونیستی، پنجشنبه در مصابه‌ای مطبوعاتی اعلام کرد تل‌آویو تصمیم دارد میزان برق ارسالی به نوار غزه را کاهش دهد.